

Ringers en de Hermandad – deel 1

Huub Oome

In twee delen vertelt Huub Oome over zijn ervaringen als ringer met de politie. Smakelijke verhalen uit de oude doos die duidelijk maken dat de politie toen niet altijd op de hoogte was van de nut en noodzaak van het ringwerk, of zelfs maar van het bestaan van zoiets als een 'ringer'. Gelukkig is dat tegenwoordig anders. Hier deel 1 van Huubs vertellingen.

Het is een aantal jaren geleden dat op de ringersdag in Arnhem een oud-politieman uit Oost Brabant het een en ander kwam uitleggen over zijn werk als boevenvanger. Hij vertelde daar zonder blikken of blozen dat hij vast en zeker al weleens ringers had moeten controleren omdat hij er bepaald niet van overtuigd was dat die nooit eens een scheve schaats reden. De man was door de toenmalige voorzitter van de Ringersvereniging geïntroduceerd. Het verhaal kwam erop neer dat die man ons zag als een stelletje sijsjeslijmers die als het zo uitkwam ook nog weleens een vogel geringd loslieten. Ik voelde me dusdanig kleinerend aangesproken dat ik er misselijk van werd en daarna nooit meer naar de ringersdagen ben gegaan (ja, ik moet dat eens achter me laten). Daar zit een geschiedenis achter.

Gat van den Ham bij Drimmelen

Het zal in 1960 zijn geweest dat ik met mijn vogelevenknie van toen en eveneens vergunninghouder op een hele vroege zondagochtend in juli een aantal mistnetten had staan op een eilandje in het Gat van den Ham ten zuiden van de Biesbosch. De toen in West-Brabant actieve zgn. Vliegende Brigade lette met enthousiasme op stroperijen. Ze waren nooit in uniform en bepaald voor geen kleintje vervaard. Met hun verrekijkers zagen ze vanaf de dijk mij langs de netten lopen. Kat in het bakje moeten ze hebben gedacht. Een vette kluiif. De plaats waar wij met lieslaarzen op het eilandje kwamen wisten ze uiteraard niet. Dat betekende dat ze zwemmend door het water met eendenkroos moesten en zich verdekt opstelden tussen de griendstruiken en riet. Toen ik voor de volgend ronde langs kwam grepen twee handen me van achteren op m'n schouders, een heup onder in mijn rug en daar vlogen mijn benen omhoog en lag ik in no time op m'n rug in het natte paadje met een woest uitzierende vent boven op me. Ik spartelde als een duvel in een wijwatervat en hoorde van schrik niet dat hij steeds riep "politie, politie". Pas toen zijn maat me bij m'n haren vasthield en zijn identiteitskaart voor m'n ogen hield had ik door wat er aan de hand was. Ik mocht niet vooroplopen om naar de plek te gaan waar mijn vriend vogels zat te ringen en noteren, doch tussen hen in om vluchten in die rimboe te voorkomen. Ze waren met stomheid geslagen. Ze hadden nog nooit met ringers en een ringvergunning te maken gehad. We hebben hen alles uitgelegd. Ik zie ze nog voor m'n ogen, kleddernat, de benen vol modder en het lijf vol eendenkroos tot in hun nek toe. Ik heb hen bedankt voor hun strijd tegen de stroperij en m'n uiterste beste gedaan om daar heel serieus bij te blijven kijken. De doorwaadbare plek hoefden ze niet te weten en ze gingen gewoon zwemmend en ploeterend recht op de dijk aan.

Baronie van Breda

Voor mijn werk kwam ik in de herfst van 1967 een keer ten zuiden van Breda in een gebied waar de verwoestende ruilverkaveling nog niet overheen was geraasd. Het was een aaneenschakeling van kleine akkers en weilandjes omzoomd door houtwallen en doorsneden door een beek, de Molenlei. Een eldorado voor zangvogels en lijsterachtigen.

Hier en daar stond een eenzame boerderij en verder was er geen menselijk leven te bekennen. De opvolgende zaterdag was ik al vroeg met mijn 2-CV ter plekke en zette over de karresporen waar toch niemand over zou komen wat mistnetten. Na weer een aantal vogels te hebben weg geringd liep ik naar een van mijn netten en kwam een stel jagers tegen. Ik groette hen met "goeiemorgen" en zij bromden wat stug terug. Aangekomen bij het net dat zij zojuist waren gepasseerd bleek dat midden door te zijn gesneden. De flarden hingen aan de stokken. Gelukkig hadden ze de andere netten niet gezien. Peinzende wat ik zou doen ging ik door met vangen en ringen. Plotseling komt er een VW-kever door zo'n karrespoor geraasd, stopt abrupt en er springt een politieman uit in uniform en een man in burgerkleding met een grote bouwvier aan de lijn. In hem herkende ik meteen het hoofd van de Jacht- oftewel de Vliegende Brigade en hij kende mij als ringvergunninghouder en Controleur Vogelwet. De begroeting was hartelijk met informeren naar mijn resultaten van de dag. Ook stelde hij de politieman aan mij voor en vertelde dat hij na een telefoontje van de jagers aan de agent, die hem weer had gebeld, meteen was uitgerukt. Ik heb hen oprecht gecompimenteerd met hun snelle actie en gezegd dat ze voor mij kwamen als geroepen. Ook al dachten die jagers aan stroperij, ze hebben niet het recht eigen rechter te spelen. Op mijn verzoek werd proces-verbaal gemaakt. De vernielers waren immers bekend bij de politieman. Ik realiseerde me dat ik voor het ringen op die plek geen toestemming van de eigenaar of gebruiker van de grond had gevraagd en besloot dat alsnog te gaan doen. Het leek me, nadat ik rond het middaguur de netten had opgeruimd, handig om bij de dichtstbijge boerderij te gaan vragen wie de eigenaar van de grond was zodat ik daarheen kon voor een schriftelijke toestemming. Het was een oude traditionele boerderij waar je door een zijdeur op de voorvloer van de stal kwam. In de hoek tegen de muur stonden een stuk of vier jachtgeweren. Ik wist onmiddellijk hoe de vlag erbij stond, maar riep toch maar zoals gebruikelijk "volluuuk". Binnen heb ik uitgelegd wat er in feite aan de hand was. De heren jagers die aan de borrel zaten vonden het allemaal maar onzin omdat ze zeker wisten dat daar wel wat vogeltjes zaten maar geen "echter trekvogels omdat die alleen langs de zee voorkwamen". Ik vond dat ik maar beter niet om een vergunning kon vragen en liet alles maar voor wat het was. Een paar dagen later werd ik benaderd door de politieman die inmiddels een gesprek had gehad met de jager van de boerderij van wie ook de grond was waar ik geringd had. Hij vond het allemaal maar veel te ingewikkeld en drong erop aan dat ik mijn aangifte van vernieling zou intrekken. Dat net kon ik vast en zeker wel weer aan elkaar knopen. Om van het gedoe af te zijn ben ik akkoord gegaan.

Lies op Ameland

In ongeveer 1970 samen met Wijnand Bleumink en vrouw en kinderen in de herfstvakantie een huisje gehuurd met grote tuin. De huisjesplekken waren gescheiden door houtwallen. Ideaal voor een stel mistnetten. In alle rust kwam er een politieman vragen wat we aan het doen waren. We hebben het uitgelegd en onze vergunningen laten zien. Waarop hij zich verontschuldigde voor het storen van ons werk en wij hem bedankten voor de adequate uitvoering van zijn taak. We zagen hem daarna een van de huisjes binnen gaan. Later kwam die buurman vakantievierder, wellicht uit nieuwsgierigheid, excuses maken. We hebben ook hem netjes uitgelegd wat we aan het doen waren en hem gecompimenteerd met zijn actie.

Westenschouwen

Weer op herfstvakantie met familie Bleumink, hadden we een huis gehuurd pal onder de vuurtoren. We waren al vlug zo druk met ringen bezig dat we van onze echtgenotes opdracht kregen om de netten om de andere dag dicht te houden. Dat vuurtorenwachters niet alleen op radarschermen en naar zee kijken bleek toen de politie met een paar man

in een snelle actie plotseling tussen de netten en ons stond. Ze hadden een tip gekregen van de vuurtorenwachters en hadden zelf van bovenaf ook de boel eens aangezien. We deden de vogels in zakjes en liepen er mee naar het huis. Dat we ze aan tafel op het overdekt terras ringden en loslieten konden ze niet zien. We hebben ook weer hen en de vuurtorenwachters bedankt voor hun aanpak en oplettendheid.

Huub Oome